

Knowledge grows

STYRETS ÅRSBERETNING 2019 for Yara Pensjonskasse

Styret i Yara Pensjonskasse besto ved utgangen av 2019 av seks medlemmer, hvorav to er valgt av og blant medlemmene i pensjonskassen, mens fire er oppnevnt av foretaket. En av styremedlemmene er ekstern. Det er kun utbetalt styrehonorar til det eksterne styremedlemmet i 2019. Fire styremøter er avholdt i løpet av året. Pensjonskassen administreres i Oslo og har ingen ansatte. Pensjonskassens daglige leder er ansatt i Yara International ASA.

ART AV VIRKSOMHET

Pensjonskassens formål er å yte alderspensjon og uførepensjon til pensjonskassens medlemmer og etterlattepensjon til medlemmers barn, ektefelle, samboer eller registrert partner. Pensjonskassen ble stengt for nye medlemmer fra juli 2006 i forbindelse med at sponsorselskapene gikk over til innskuddsbasert pensjonsordning. Den kollektive medlemsporteføljen representerer 53% og fripoliser 47% av pensjonskassens samlede premiereserve. Pensjonskassen har nå kun svært få aktive medlemmer igjen.

FORUTSETNING OM FORTSATT DRIFT

Forutsetninger om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet. Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av pensjonskassens resultat og finansielle stilling.

LIKESTILLING

Pensjonskassens styre besto ved utgangen av året 2019 av fire menn og to kvinner. Styret er bevisst på de samfunnsmessige forventninger om tiltak til å fremme likestilling.

FORHOLD SOM KAN PÅVIRKE DET YTRE MILJØ

Hverken innsatsfaktorer eller produkter bidrar til å påvirke det ytre miljø.

FINANSRESULTAT

Netto finansresultat utgjorde 191,1 mill. kr. Det ble overført 62,5 mill. kr til kursreguleringsfondet som ved utgangen av året utgjorde 236,2 mill. kr. Beregnet etter Finanstilsynets regler (modifisert Dietz metode) utgjorde årlig bokført avkastning på investeringer i kollektivporteføljen 7,3% og verdijustert avkastning på kollektivporteføljen 10,3%. Bokført avkastning for selskapsporteføljen var på 9,5%.

Pr. 31.12.2019 var forvaltningskapitalen på 2 035,5mill. kr. Den fordelte seg på obligasjoner holdt til forfall (5,8%), øvrige obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning inkl. opptjente renter (44,5%), aksjefondsandeler og øvrige egenkapitalinvesteringer (45,0%), andre fordringer inkludert bankinnskudd (4,7%). Finanstilsynets regler for plassering av pensjonskassens midler er fulgt.

Total ansvarlig kapital i pensjonskassen utgjorde 295,1 mill. kr etter disponering av årsresultatet.

Solvensmarginkapitalen utgjorde 334,6mill. kr, hvilket regnet mot et solvensmarginkrav på 55,3mill. kr gir en solvensmargin på 605,3%.

Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen var på 146% og med overgangsregel 162%.

Yara Pensjonskasse

Postal Address

P.O. Box 343, Skøyen
N-0213 Oslo
Norway

Visiting Address

Drammensveien 131
N-0277 Oslo
Norway

Telephone

+47 24 15 73 67

Telefax

+47 24 15 72 57

Registration No.

986733612

KAPITALFORVALTNING OG RISIKOFORHOLD

Pensjonskassens risiko fordeler seg i hovedsak på forsikringsteknisk risiko og investeringsrisiko knyttet til aktivaplasseringer.

Forsikringsteknisk risiko er knyttet til dødelighetsrisiko, opplevelsesrisiko og risiko for uførhet. Dødelighetsrisiko vil si risiko for større utbetaling av etterlattepensjon enn hva som er forutsatt i beregningsgrunnlaget. Opplevelsesrisiko er risiko for at de forsikrede lever lenger enn forutsatt i beregningsgrunnlaget og uførerisiko er risiko for større utbetaling av uførepensjoner enn forutsatt i beregningsgrunnlaget.

Investeringsrisiko består av markedsrisiko, renterisiko, kredittrisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko.

Når det gjelder den forsikringsmessige risiko følger pensjonskassen tariffen som er godkjent av Finanstilsynet. Det er etablert et rammeverk for forsikringsrisiko med angivelse av risikorammer for de ulike forsikringsrisikoene. Det er etablert retningslinjer for hvilke tiltak som skal gjennomføres dersom rammene overskrides. Pensjonskassen har inngått avtale om katastrofereassurans.

Investeringsrisikoen blir styrt gjennom styrets fastsettelse av pensjonskassens investeringsstrategi som utformes slik at både kursrisiko, renterisiko, kredittrisiko og valutarisiko er vurdert. Styret gir pensjonskassens administrasjon et investeringsmandat for året. Dette mandatet hensyntar pensjonskassens evne til å bære risiko. Allokeringen skaper en betryggende sammensetning i relasjon til pensjonskassens forpliktelser og risikobærende evne.

Måling av forsikringsteknisk risiko og investeringsrisiko inngår i beregning av pensjonskassens solvenskapitaldekning. Beregningen foretas halvårlig med kvartalsvis oppfølging eller hyppigere ved behov.

RESULTATOVERSIKT

Premie i 2019 utgjorde 34,9 mill. kr og er dekket delvis ved innbetaling fra sponsorselskap og delvis ved overføring fra premiefondet. Risikoresultatet var negativt med 0,6 mill.kr. Ifølge forsikringsvirksomhetsloven fordeles årets resultat på følgende måte:

Samlet resultat før disponering og overførsler	99,1 mill. kr
Fra risikoutjevningfond	0,2 mill. kr
Til premiefond	0,3 mill. kr
Til pensjonistenes overskuddsfond	14,7 mill. kr
Til premiereserve	54,1 mill. kr
Til annen opptjent egenkapital	30,2 mill.kr

Pensjonskassen vil søke Finanstilsynet om å anvende deler av resultatet til styrking av premiereserve. Årsregnskapet forutsetter at denne søknaden innvilges.

Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er tilstede. Utviklingen på kapitalmarkedene i mars 2020 som følge av Covid-19 pandemien har ført til en vesentlig reduksjon av pensjonskassens solvenskapitaldekning, Beregninger er foretatt daglig ved store endringer i rentenivå og verdien på pensjonskassens investeringer. Så langt har ikke solvenskapitaldekningen beregnet med overgangsperiode falt under et nivå som betegnes som

god dekning ifølge pensjonskassens investeringsstrategi. Pensjonskassens styre har allikevel besluttet nødvendige tiltak som settes i verk dersom dette skulle skje.

Det har for øvrig ikke intruffet forhold etter balansedagen som er av betydning for bedømmelse av pensjonskassen. Styret har tro på en fortsatt god utvikling for pensjonskassen, og vil fokusere på at egen organisasjon og leverandører fortsetter arbeidet med å videreutvikle og drive pensjonskassen til beste for medlemmene og selskapene.

FORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Ved utgangen av 2019 var det i alt 1 161 forsikrede i pensjonskassen. Av disse utgjorde 4 aktive, 804 fripoliser, 274 alderspensjonister, 59 fleksible pensjonister, 20 uførepensjonister og ingen barnpensjonister.

Premiereserven for sikring av opptjente pensjonsrettigheter utgjør 1 309,5 mill. kr, risikoutjevningfondet 4,6 mill. kr, premiefondet 6,4 mill. kr, pensjonistenes overskuddsfond 14,7 mill. kr og tilleggsavsetninger 142,1 mill. kr. Kursreguleringsfondet utgjorde 236,2 mill. kr ved årets slutt.

Oslo, 26.03.2020

I styret for Yara Pensjonskasse:

Lars Røsæg
Styrets leder

Jorunn Nordbø Solvi

Petter Jessen

Toril Svendsen

Per Rosenberg

Åsmund Paulsen

Pensjonskassens daglige leder:

Øystein Solberg

Yara Pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP		31.12.2019	31.12.2018
TEKNISK REGNSKAP	Note		
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	2	34 876 366	23 647 348
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	29	-15 000	-16 200
Sum premieinntekter for egen regning		34 861 366	23 631 148
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		21 759 386	18 617 564
2.4 Verdiendringer på investeringer		62 485 669	-113 329 228
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		78 726 153	91 055 587
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		162 971 207	-3 656 076
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		538 179	893 028
5. Pensjoner			
5.1 Utbetalte pensjoner			
5.1.1 Brutto	4	-57 100 208	-54 518 838
Sum pensjoner		-57 100 208	-54 518 838
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Til (fra) premiereserve mv., brutto	20	-55 191 936	4 499 794
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	20	2 173 826	0
6.3 Endring i kursreguleringsfond	20	-62 485 669	113 329 228
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.			
6.4.1 Endring i premiefond	20	-209 520	-347 592
6.4.2 Endring i fond for regulering av pensjoner mv.	20	-170 878	-86 612
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser	20	-115 884 177	117 394 818
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet		-15 019 162	-68 110 474
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-15 019 162	-68 110 474
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader		-6 848 997	-6 198 516
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	5	-3 345 520	-4 067 860
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-10 194 517	-10 266 377
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		-23 289	-42 035
11. Resultat av teknisk regnskap		149 400	5 325 193
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		3 673 868	3 160 951
12.4 Verdiendringer på investeringer		11 972 435	-14 988 962
12.4 Verdiendringer på investeringseiendom		0	0
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		13 292 171	15 459 715
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		28 938 474	3 631 703
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader		-1 156 389	-1 052 404
14.2 Andre kostnader	5	-240 324	-7 792
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-1 396 713	-1 060 196
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		27 541 761	2 571 507
16. Resultat før skattekostnad		27 691 160	7 896 700
17. Skattekostnader	8	2 500 789	26 588 676
18. Resultat før andre resultatkomponenter		30 191 949	34 485 376
19. Andre inntekter og kostnader		0	0
20. Totalresultat		30 191 949	34 485 376
Avkastning til risikoutjevningfond		-393 106	-341 914
Overført til risikoutjevningfond		594 224	0
Overført til annen opptjent egenkapital		-30 393 067	-34 143 462
Sum overføringer		-30 191 949	-34 485 376

Yara Pensjonskasse

BALANSE		31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER	Note		
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	9	14 134 835	16 451 057
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	10	109 430 130	88 774 478
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	11	108 312 447	101 269 948
2.4.3 Utlån og fordringer	12	617 255	2 729 767
2.4.4 Finansielle derivater		0	58 852
Sum investeringer		232 494 667	209 284 102
3. Fordringer			
3.2 Andre fordringer	16	17 721 477	4 943 207
Sum fordringer		17 721 477	4 943 207
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank		42 386 867	54 899 201
4.3 Eiendeler ved skatt		29 393 448	26 712 947
Sum andre eiendeler		71 780 315	81 612 148
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		321 996 458	295 839 456
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	9	104 174 632	126 460 834
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	10	806 507 024	682 417 823
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	11	798 269 633	778 471 682
6.4.3 Utlån og fordringer	12	4 549 208	20 983 975
6.4.4 Finansielle derivater		0	452 399
Sum investeringer i kollektivporteføljen		1 713 500 497	1 608 786 714
Sum eiendeler i kundeporteføljene		1 713 500 497	1 608 786 714
SUM EIENDELER		2 035 496 955	1 904 626 170

Yara Pensjonskasse

BALANSE		31.12.2019	31.12.2018
	Note		
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
10. Innskutt egenkapital	17	138 000 000	138 000 000
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond		4 621 974	4 823 092
11.2 Annen opptjent egenkapital - opptjent egenkapital		152 515 402	122 122 334
Sum opptjent egenkapital		157 137 376	126 945 426
12. Ansvarlig lånekapital			
12.2 Annen ansvarlig lånekapital		30 000 000	30 000 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.	18	30 000 000	30 000 000
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv.	20	1 309 470 574	1 254 278 638
13.2 Tilleggsavsetninger	20	142 084 078	144 257 904
13.3 Kursreguleringsfond	20	236 199 261	173 713 592
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	19, 20	21 124 610	31 713 488
Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser	20	1 708 878 523	1 603 963 622
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	8	181 048	132 251
Sum avsetninger for forpliktelser	24	181 048	132 251
16. Forpliktelser			
16.3 Andre forpliktelser		272 592	3 787 363
Sum forpliktelser	25	272 592	3 787 363
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
17.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 027 416	1 797 508
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		1 027 416	1 797 508
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		2 035 496 955	1 904 626 170

Oslo, 26. mars 2019
I styret for Yara Pensjonskasse

Petter Jessen

Lars Røsæg
Styreleder

Åsmund Paulsen

Toril Svendsen

Per Rosenberg

Jorunn Elisabeth Norbø Solvi

Øystein Solberg
Daglig leder

Yara Pensjonskasse

Oppstilling av endringer i egenkapital.

31.12.2019

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
		Risiko-utjevning-fond	Opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital pr. 31.12.2017	138 000 000	4 481 178	87 978 872	92 460 050	230 460 050
Resultat før andre resultatkomponenter			34 485 376	34 485 376	34 485 376
Andre resultatkomponenter			0	0	0
Totalresultat			34 485 376	34 485 376	34 485 376
Endring i risikoutjevning-fond		341 914	-341 914	0	0
Sum disponeringer		341 914	34 143 462	34 485 376	34 485 376
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.2018	138 000 000	4 823 092	122 122 334	126 945 426	264 945 426
Resultat før andre resultatkomponenter			30 191 949	30 191 949	30 191 949
Andre resultatkomponenter			0	0	0
Totalresultat			30 191 949	30 191 949	30 191 949
Endring i risikoutjevning-fond		-201 118	201 118	0	0
Sum disponeringer		-201 118	30 393 067	30 191 949	30 191 949
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.2019	138 000 000	4 621 974	152 515 402	157 137 376	295 137 376

(A)

(B)

(A + B)

Yara pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING	2019	2018
Innbetalte premier	8 887 928	16 945 419
Utbetalt gjenforsikring	-15 000	-16 200
Utbetale pensjoner	-42 860 038	-53 785 144
Innbetalinger vedrørende driften	322 375	677 733
Innbetalinger av renter	28 988 737	20 456 101
Utbetalinger av renter	-242 405	-30 646
Innbetalinger av utbytte	1 927 141	3 703 256
Utbetaling av skatt	-130 915	-112 206
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-28 130 483	-7 748 582
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	-31 252 661	-19 910 269
Realisert gevinst ved salg av investeringer	98 548 350	108 193 620
Realisert tap ved salg av investeringer	-7 028 900	-1 700 936
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-76 830 995	-38 863 130
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	14 688 455	67 629 555
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	0	0
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	-16 564 205	47 719 287
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	64 117 535	16 398 248
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	47 553 330	64 117 535

Yara Pensjonskasse

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapsforskriften

Regnskapet er satt opp i henhold til forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Eventuell utsatt skattefordel balanseføres som fordring og utsatt skatt balanseføres som gjeld

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og samsvarer med IFRS 4.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte pensjoner

Utbetalte pensjoner omfatter pensjoner fratrukket refusjoner og fraflyttede premiereserver. Avsetning for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetninger.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og pensjoner. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre inntekter og kostnader.

Resultat til forsikringskundene

Overskudd til kundene resultatføres under posten midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser.

Premiereserve

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av opptjente pensjonsforpliktelser i pensjonskassen.

Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringsavtalene, dvs. samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietariffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusiv oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte poliser, inklusive fripoliser, er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven.

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten i livsforsikring, har pensjonskassen anledning til å foreta tilleggsavsetninger i forsikringsfondet. Den maksimale tilleggsavsetningen er satt til 12% av premiereserven.

Tilleggsavsetningen er en betinget kundetildelt avsetning som skal føres i resultatregnskapet som en pliktig avsetning og reduserer dermed årsresultatet. Tilleggsavsetning kan benyttes til dekning av den enkeltes kundes renteunderskudd ved garantert avkastning og føres i resultatregnskapet i posten til/ fra tilleggsavsetning. Det som kan trekkes er begrenset oppad til ett års rentegaranti.

Premiefond og fond for regulering av pensjoner mv.

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier "etter skatteloven" fra sponsor og tilført garantert rente. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Fond for regulering av pensjoner mv. består av overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling i kollektiv pensjonsforsikring. Fondet skal hvert år benyttes som engangspremie for tillegg til ytelsene til pensjonistene.

Kursreguleringsfond

Årets netto urealisert gevinst / tap på finansielle eiendeler i kollektivporteføljen til virkelig verdi føres mot kursreguleringsfondet i balansen og inngår således ikke i årets resultat. Dersom denne porteføljen av finansielle omløpsmidler viser en akkumulert netto mindreverdi kostnadsføres dette tapet. Dersom finansielle omløpsmidler vurderes til å ha et konstatert varig verditap blir verdiendringen på disse papirene resultatført.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen.

Tilstrekkelighetstest

I henhold til IFRS 4 skal en tilstrekkelighetstest utføres for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløpt risiko (premieavsetning).

Forvaltning av investeringene.

Pensjonskassen har valgt å ha felles forvaltning av sine investeringer. Investeringene vil ved hver avleggelse av regnskap bli fordelt på en måte som gjør at verdiene av investeringene som tilordnes kollektivporteføljen tilsvarer minst summen av risikoutjevningfond og forsikringsforpliktelser i balansen.

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

For finansielle eiendeler som ikke er notert på børs eller annen regulert markedsplass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til beste estimat i fra forvalter, årsoppgave eller til VPS kursen pr. 31.12.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer som holdes til forfall

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

Ved første gangs innregning kan alle finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi. Finansielle eiendeler som aksjer, andeler, obligasjoner og fordringer på kredittinstitusjoner klassifiseres til virkelig verdi over resultatet og måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall, og som pensjonskassen har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall. Holdt til forfall eiendeler regnskapsføres til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Derivater

Et derivat er et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av IAS 39, og som har alle de tre følgende kjennetegnene:

* Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende")

*Det krever ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer

*Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Finansielle derivater klassifiseres i kategorien til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen i samsvar med IAS 39 og vurderes til virkelig verdi.

Regnskapsføring av derivater som sikring

Pensjonskassen benytter seg av virkelig verdi sikring. Derivater som faller inn under denne kategorien regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet.

Yara Pensjonskasse

NOTE 2: PREMIEINNTÉKT

	2019	2018
Terminpremie pr. 01.01.	422 469	483 030
Engangspremie lønnsregulering m.v.	0	69 268
Engangspremie pensjonsregulering	17 453 463	8 578 414
Div. endringspremier	302 106	452 938
Tilbakeført premier	0	-574
Administrasjonspremier	12 730 603	9 450 013
Rentegarantipremie	1 377 198	1 406 832
Fortjenestepremie	2 590 526	3 207 428
Premiefritak		
Sum forfalt premie	34 876 366	23 647 348
Årspremie innbetalt	8 887 928	7 648 459
- herav trukket fra medlemmer	0	0
Frigjort fra fond for regulering av pensjoner	17 216 050	8 726 179
Belastet premiefondet	8 772 388	7 272 711
Premiefritak uføre		
Sum premieinntekter	34 876 366	23 647 348

NOTE 3: OVERFØRING AV PREMIERESERVE, PENSJONSKAPITAL OG TILLEGGSAVSETNINGER

	2019		2018	
	Beløp	Antall	Beløp	Antall
1.3 gjelder overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	0	0	0	0
5.2 Gjelder overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak / pensjonsforetak av enkeltpersoner fra pensjonskassen ved fratredelse	0	0	0	0
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	0	0	0	0

NOTE 4: PENSJONER

	2019	2018
Alderspensjon	47 749 745	45 686 744
Ektefelle- og samboerspensjon	5 713 563	5 225 519
Uførepensjon	3 176 966	3 229 763
Barnpensjon	402 070	320 082
Samboerspensjon	57 864	56 730
Sum utbetalte pensjoner brutto	57 100 208	54 518 838

NOTE 5: FORSIKRINGSRELATERTE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2019	2018
Revisjonshonorar *	273 000	202 625
Administrasjonskostnader	1 999 279	2 218 954
Aktuarhonorar	486 628	408 403
Finanstilsynsavgift	61 370	47 666
Andre kostnader	525 244	1 190 213
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	3 345 520	4 067 860
* Revisjonshonorar		
(beløp i hele kroner inkl. mva)		
Lovpålagt revisjon	215 000	160 750
Andre attestasjonstjenester	58 000	41 875
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	0	0
Sum	273 000	202 625
14.2 Andre kostnader	240 324	7 792

NOTE 6: TRANAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Det ble innbetalt pensjonspremie på kr. 8.887.928.

Yara Pensjonskasse har avtale med Storebrand Pensjonstjenester AS om administrasjonstjenester for hele 2019

Det ble i 2019 utbetalt honorar til Storebrand Pensjonstjenester AS med kr. 1.999.279

Aktuaretjenestene ble for 2019 ivaretatt av firmaet Lillevold og Partners AS. Det ble i 2019 utbetalt honorar med i alt kr. 493.971.

Daglig leder er ansatt hos sponsor og får utbetalt lønn og godtgjørelser derfra.

Honorar til styrets medlemmer utbetales av sponsor.

Hverken daglig leder eller medlemmene i styret har lån i pensjonskassa og det er ikke stilt noen form for sikkerhet for disse personene.

NOTE 7: ANTALL ANSATTE

Pensjonskassen har ingen ansatte.

NOTE 8: SKATT

Nedenfor er gitt en spesifisering over forskjellen mellom det regnskapsmessige resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag

	2019	2018
Resultat av teknisk regnskap	149 400	5 325 193
Resultat av ikke-teknisk regnskap	27 541 761	2 571 507
Resultat før skattekostnad	27 691 160	7 896 700
+/- Permanente forskjeller	-12 821 724	-11 948 155
+/- Tilbakeført urealisert gevinster/tap selskapsportefølje	-11 972 435	14 988 962
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-158 136	57 000
- Fremførbart underskudd	-2 738 865	-10 994 507
Årets skattegrunnlag	0	0
Skattesats	22 %	23 %
Skatt	0	0
+/- Kildeskatt	0	0
Formuesskatt	181 048	132 251
Betalbar skatt	181 048	132 251
Skattekorreksjoner tidligere år	-1 336	-7 980
Utsatt skatt/skattefordel - netto endring	-2 680 501	-26 712 947
Årets skattekostnad	-2 500 789	-26 588 676

	2019		2018		Netto endring
	Skatte-økende	Skatte-reducerende	Skatte-økende	Skatte-reducerende	
Midlertidige forskjeller					
Saldo på Gevinst- og Taps-konto					
Urealiserte verdier i selskapsporteføljen utenfor fritaksmetoden	36 421 732	-	4 406 931		-32 014 801
Finansielle anleggsmidler - HTF-obligasjoner i selskapsporteføljen	144 918		-13 219		-158 136
Sum midlertidige forskjeller	36 566 650	0	4 393 712	0	-32 172 937
Fremførbart underskudd	-	187 792 453	-	476 632 011	-288 839 558
Urealiserte kundemidler i kollektivporteføljen fra 2017				-307 298 319	
Utligning	-36 566 650	-36 566 650	-4 393 712	-4 393 712	-
Opp-/nedskrivning anleggsmidler / kursreguleringsfond					-
Netto midlertidige forskjeller	0	151 225 803	0	164 939 980	
Grunnlag for utsatt skattefordel				-164 939 980	-
Risikoutjevningfond gir ikke utsatt skatt					
Nedjustering		-17 619 223		44 898 787	
Fører ikke utsatt skattefordel	-	-	-	-	-
Grunnlag balanseføring	0	133 606 580	0	-120 041 193	
Skattesats	22 %	22 %	22 %	22 %	22 %
Utsatt skatt / skattefordel	0	29 393 448	0	26 712 947	-29 393 448
Utsatt skatt i balansen pr. 31.12.2018					-26 712 947
Endring utsatt skatt / skattefordel					-2 680 501

NOTE 9: RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER SOM HOLDES TIL FORFALL

Debitorkategori	Balanseført verdi	Anskaffelses-kost	Pålydende verdi	Virkelig verdi	Gjenstående amortisering	Nivå
Stat eller statsgaranterte	-		-	-	-	1
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	5 995 175	5 987 500	6 000 000	6 213 161	-7 675	2
Selskapsobligasjoner	109 717 795	108 699 300	108 500 000	114 967 306	-1 018 495	2
Sum	115 712 970	114 686 800	114 500 000	121 180 468	-1 026 170	
Herav børsnotert						
Opptjente ikke forfalte renter	2 596 496					
WAL (Weighted Average Life)	2,50 %					
Amortisert Yield	4,52 %					
Valuta						
NOK	118 309 466	114 686 800	114 500 000	121 180 468	-1 026 170	

Beholdningsendringer	
Inngående balanse 01.01.	142 911 891
Tilgang	
Avgang	-24 000 000
Endring i opptjente ikke forfalte renter	-457 767
Amortisering	-144 658
Utgående balanse 31.12.	118 309 466

2.3.1 Investeringer som holdes til forfall - selskapsporteføljen	14 134 835
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall - kollektivporteføljen	104 174 632
Sum	118 309 466

NOTE 10: AKSJER OG ANDELER

Norske aksjer og fondsandeler	Antall	Anskaffelses- kost	Virkelig verdi	Nivå
Argentum Investment Partner II IS	6,64 %	12 218 978	13 574 428	2
Delphi Nordic	2 347,1	24 906 421	83 209 200	2
Danske Invest Norske Aksjer	26 020,9	40 676 523	79 171 023	2
DNB Norge Indeks	397 505,1	70 688 374	104 182 716	2
Nordea Stabile Aksjer Global	22 420,1	25 050 000	66 522 120	2
Pareto Eiendomsfelleskap IS	0,77 %	23 301 629	31 155 629	2
PARETO EIENDOMSFELLESSKAP AS	250,0	250 000	314 703	2
PARETO EIENDOMSINVEST NORDIC AS	104 166,0	12 927 162	5 312 466	2
Pareto Staur Energy SPV I AS	28 378,0	16 781 909	12 879 540	2
Storebrand International Private Equity 13 - B-1	8 075 146,0	13 584 530	26 232 596	2
Storebrand International Private Equity V Ltd. B-1	716 371,0	638 287	2 673 871	2
Storebrand International Private Equity VI Ltd. B-1	662 577,0	449 980	1 490 552	2
Storebrand International Private Equity XII - B-1	7 270 985,0	14 406 729	24 148 796	2
Sum norske aksjer og fondsandeler		255 880 522	450 867 640	
Herav børsnoterte				
Utenlandske fondsandeler				
FSN Capital ltd Part II		3 610 300	249 130	2
FSN Capital ltd Part III		325 169	503	2
FSN Capital ltd Part IV		10 853 642	14 226 395	2
FSN Capital Ltd Part V		22 744 193	22 036 191	2
Handelsbanken Europafond Index	638 885,2	60 518 404	82 288 414	2
Handelsbanken Norge Index A9	1 134 562,0	110 000 000	116 406 060	2
Mercer Passive Emerging Markets Equity	55 000,0	55 000 000	54 191 500	2
Mercer Passive Global Equity M1 NOK Hdg	99 334,0	110 093 313	117 682 561	2
Nordea SIF - Global Private Equity	171 814,7	20 146 790	28 047 881	2
alterDomus - responsAbility Agriculture I		23 586 094	29 940 878	2
Sum utenlandske fondsandeler		416 877 906	465 069 513	
Herav børsnoterte				
Totalt aksjer og aksjefondsandeler		672 758 427	915 937 154	

2.4.1 Aksjer og andeler selskapsporteføljen	109 430 130
6.4.1 Aksjer og andeler kollektivporteføljen	806 507 024
Sum	915 937 154

NOTE 11: RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Rentefond	Antall	Anskaffelses-kost	Virkelig verdi	Nivå
Alfred Berg - Nordic Investment Grade	1 019 342	103 169 240	106 383 445	2
Alfred Berg - Markit IBoxx Global Corp.	995	100 000 000	117 420 507	2
DNB Obligasjon (III) E	21 214	215 944 400	215 741 034	2
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1	88 837	100 109 089	105 236 940	2
Nordea 1 - European Cross Credit HBIN-NOK	29 478	25 047 106	35 897 803	2
Nordea Kreditt	28 692	30 118 798	30 096 067	2
Nordea Norsk Kredittobligasjon Fund I Grow	42 543,37	45 000 000	50 226 398	2
Storebrand Norsk Kredit IG B	238 048,72	250 878 318	245 579 886	2
Sum rentefond		870 266 950	906 582 080	

Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	906 582 080
---	--------------------

2.4.2 Rentebærende verdipapirer i selskapsporteføljen	108 312 447
--	--------------------

6.4.2 Rentebærende verdipapirer i kollektivporteføljen	798 269 633
---	--------------------

Sum	906 582 080
------------	--------------------

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets observerte markedskurs. For rentepapirer uten observerte markedskurser er effektiv rente beregnet på grunnlag av rentebindingstid og klassifisering av det enkelte papir m.h.t. likviditet og kredittisiko. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Obligasjoner og sertifikater er verdsatt til børskurs, offentlig kursliste eller siste kjente omsetningsverdi.

* Virkelig verdi inkluderer OIF

NOTE 12: UTLÅN OG FORDRINGER

	2019	2018
Bankinnskudd	5 166 463	9 224 430
Andre fordringer	0	14 489 312
Sum	5 166 463	23 713 742

2.4.3 Utlån og fordringer - selskapsporteføljen	617 255	2 729 767
--	----------------	------------------

6.4.3 Utlån og fordringer - kollektivporteføljen	4 549 208	20 983 975
---	------------------	-------------------

Sum	5 166 463	23 713 742
------------	------------------	-------------------

NOTE 13: VIRKELIG VERDI HIERARKI

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av grunnlaget/kilder som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: Grunnlag for virkelig måling er noterte priser (justerte) i aktive/likvide markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Grunnlag for virkelig verdi måling er annet enn noterte priser inkludert i Nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).

Nivå 3: Grunnlag for virkelig verdi måling for eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke observerbar kilde).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet				
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	0	915 937 154	0	915 937 154
Rentebærende papirer	0	1 024 891 547	0	1 024 891 547
Finansielle derivater	0	0	0	0
Utlån og fordringer	5 166 463	0	0	5 166 463
Sum	5 166 463	1 940 828 700	0	1 945 995 164

NOTE 14: KAPITALAVKASTNING

Kollektivporteføljen	2019	2018	2017	2016	2015
Gjennomsnittlig grunnlagsrente	3,175 %	3,47 %	3,47 %	3,52 %	3,56 %
Kapitalavkastningsrente	7,26 %	8,21 %	5,25 %	6,50 %	5,96 %
Verdijustert kapitalavkastningsrente	10,31 %	-0,17 %	10,94 %	6,10 %	4,43 %

Selskapsporteføljen	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert kapitalavkastningsrente	9,53 %	1,87 %	9,91 %	8,00 %	4,83 %

Kapitalavkastning målt etter modifisert Dietz som baserer seg på måling av kontantstrømmer og endringer i markedsverdiene i løpet av en periode. Verdijustert kapitalavkastningsrente angir den beregnede avkastning på forvaltningskapital basert på årets finansinntekter før årtes avsetning til eller overføring fra kursreguleringsfond.

NOTE 15: FINANSIELL RISIKO

Mål og strategier for forvaltningen av Pensjonskassens midler er nedfelt i investeringspolicy vedtatt av styret. Det langsiktige hovedmålet er å nå en årlig avkastning som dekker garantert rente, kompensere for inflasjon og dekker forvaltningsmessige kostnader. Kortsiktige mål, det vil si i løpet av det enkelte år, er å oppnå minimumsavkastning stor nok til å ivareta en bufferkapital som ansees tilstrekkelig for å unngå behov for kapitaltilførsel ved uforutsett negativ utvikling i finansmarkedene.

Avkastningsmålsetningene, både på lang og kort sikt, skal søkes nådd ved en diversifisert portefølje av investeringsalternativer, kombinert med dynamisk allokering mellom de ulike aktiva- og risikoklassene.

Oppfølging av porteføljens sannsynligheter for måloppnåelse, samt risiko og allokering tilknyttet de enkelte aktivaklasser, skjer i månedlig rapportering. Porteføljereporteringen gjennomgås og diskuteres i Pensjonskassens investeringsutvalg. Rapporten, med tillegg av gjennomgang av utvikling i markedene, gir grunnlag for konkrete vurderinger og beslutninger rundt endringer i porteføljens sammensetning og risikonivå.

De mest vesentlige risikofaktorene i porteføljen er utsatt for aksjemarkedsrisiko, kreditt-/spreadrisiko, renterisiko, risiko i markedet for næringsseier og valutarisiko. Videre er porteføljen eksponert for motpartsrisiko. Samlet sett ansees kredittrisikoen i Pensjonskassens portefølje å være lav. Med hensyn til valutarisiko, er det nedfelt i Pensjonskassens investeringspolicy at denne i størst mulig grad skal reduseres. Denne strategien har vært fulgt gjennom hele året.

Ved årets slutt er bildet stort sett i tråd med de tilpasninger som er gjennomgått ovenfor. Porteføljens svingningsrisiko ansees å være moderat/lav ved utgangen av rapporteringsåret.

NOTE 16: ANDRE FORDRINGER

	2019	2018
Interim sponsor	17 721 477	4 943 207
Sum	17 721 477	4 943 207

NOTE 17: INNSKUTT EGENKAPITAL

Antall innskuddsbevis	4
Åpningsbalanse 23.04.2004	50 000 000
Innskuddsbevis	50 000 000
Innskuddsbevis	25 000 000
Ansvarlig lån konvertert til EK	13 000 000
Sum innskutt egenkapital pr. 31.12	138 000 000

NOTE 18: ANSVARLIG LÅN

Låneopptak hos/tidspunkt	Valuta (NOK)	Forfall
Sponsor Yara International ASA 29.12.2008	43 000 000	06.10.2018
Konvertert til egenkapital	-13 000 000	
Sum ansvarlig lånekapital	30 000 000	17.06.2025

Det er ikke betalt rente i 2019 på lånet. Finanstilsynet har innvilget en forlengelse av det ansvarlige lånet med 10 år regnet fra 17. juni 2015. Dette fremkommer av brev fra Finanstilsynet datert 24.09.2015 med referanse 15/8717

NOTE 19: PREMIEFOND OG FOND FOR REGULERING AV PENSJON FORDELT PÅ FORETAK

Premiefond fordelt pr. enhet	Yara International	Yara Norge	Totalt
Inngående balanse	14 354 805	313 511	14 668 316
Sum premie			0
Innbetalt til premiefond			0
Overført til dekning av premie			0
Overført fra pensjonistenes overskuddsfond			0
Til/fra pensjonistenes overskuddsfond			0
Garantert rente	203 653	5 867	209 520
Tilbakeført premie			0
Godskrevet UP			0
Premiefritak			0
Uttak fra premiefond	-8 592 447	-179 941	-8 772 388
Overført overskytende fra Tilleggsavsetninger			0
Resultatfordeling 2019	217 916	76 969	294 885
Utgående balanse	6 183 927	216 407	6 400 333

Premiefondets størrelse i forhold til årlig premie

	Totalt
Premiefond	6 400 333
Årets premie	34 876 366
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	0,18
Premiefondet i % av ordinær premie	18 %

Premiefondets anvendelse de siste 5 år

	2019	2018	2017	2016	2015
Inngående balanse	14 668 316	20 871 622	30 482 405	33 050 592	51 175 937
Sum premie	-34 876 366	-23 647 348	-30 580 966	-33 439 609	-38 335 747
Innbetalt til premiefond	17 660 316	14 921 169	17 969 897	18 722 395	23 004 825
Overført til dekning av premie	-8 772 388	-7 272 711	-11 405 103	-15 103 458	-21 967 656
Til/fra fond for regulering av pensjoner mv.	17 216 050	8 726 179	12 611 069	14 717 214	15 330 922
Tilflytting/Fraflytting					
Garantert rente	209 520	347 592	475 247	538 767	821 378
Sum premie fritak					
Overført overskytende fra Tilleggsavsetninger				10 095 584	
Resultatdisponering (til/fra fond)	294 885	721 812	1 319 073	1 900 920	3 020 934
Utgående balanse	6 400 333	14 668 316	20 871 622	30 482 405	33 050 592

Fond for regulering av pensjoner m.v. fordelt pr. enhet:

	Yara International	Yara Norge	Totalt
Inngående balanse	7 808 563	9 236 609	17 045 172
Sum premie			0
Tilflytting/Fraflytting			0
Garantert rente	78 281	92 597	170 878
Over-/underskudd overført/belastet premiefond	-7 886 844	-9 329 206	-17 216 050
Resultatdisponering (til/fra fond)	6 980 752	7 743 525	14 724 277
Utgående balanse	6 980 752	7 743 525	14 724 277

NOTE 20: ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kurs- regulerings- fond	Premiefond	Fond for regulering av pensjon og uførepensjon	Sum
1. Inngående balanse	1 254 278 638	144 257 904	173 713 592	14 668 316	17 045 172	1 603 963 622
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
2.1 Netto resultatførte avsetninger (resultatpost 6 samt del av resultatpost 5.2.1)	50 716 523	-2 173 826	62 485 669	209 520	170 878	111 408 764
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet (resultatpost 8.1)				294 885	14 724 277	15 019 162
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikrings- kontraktene (resultatpost 8.2)						0
2.4 Annen tilordning av overskudd (resultatpost 8.3)						
2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 9.8)						
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	50 716 523	-2 173 826	62 485 669	504 405	14 895 155	126 427 926
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
3.1 Overføringer mellom fond					-17 216 050	-17 216 050
3.2 Overføringer til/fra pensjonskassen	4 475 413			-8 772 388		-4 296 975
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	4 475 413	0	0	-8 772 388	-17 216 050	-21 513 025
4. Utgående balanse	1 309 470 574	142 084 078	236 199 261	6 400 333	14 724 277	1 708 878 523

NOTE 21: FORSIKRINGSFORPLIKTELSE FORDELT PÅ HOVEDBRANSJE OG DELBRANSJER

Samtlige forsikringsforpliktelser tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring som fordeles på delbransjene foretakspensjonsordninger investeringsvalg og fripolisler.

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kurs- regulerings- fond	Premiefond, fond for regulering av pensjon og uførepensjon	Sum
Forsikringsforpliktelser pr. delbransje 31.12.2019					
Foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg	621 677 162	75 761 642	115 248 549	21 124 610	833 811 963
Fripolisler	687 793 412	66 322 436	120 950 712		875 066 560
Balanse 31.12.2019	1 309 470 574	142 084 078	236 199 261	21 124 610	1 708 878 523

Beregningsgrunnlag

Premiereserve er avsatt på beregningsgrunnlag "K2013" (dynamisk grunnlag med Finanstilsynets krav til sikkerhetstillegg) for død og Storebrands beregningsgrunnlag "KU" for uførhet. Grunnlagsrente (gjennomsnitt) er 3,175 % pr 31.12.2019.

Tilstrekkelighetstest

Nytt dødelighetsgrunnlag ("K2013") e fullt finansiert.

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

NOTE 22: BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGEN.

Pensjonsordningen ble opprettet 1. april 2004. Pensjonskassen ble lukket for opptak av nye medlemmer fra 1. juli 2006.

Ordningen er ytelsesbasert etter lov om foretakspensjon.

Pensjonsordningens medlemsforetak er Yara International ASA og Yara Norge AS. Yara International ASA har overtatt pensjonsforpliktelsene for Yarships Services AS.

Arbeidstakerne bidrar ikke med noe tilskudd til pensjonsordningen.

Opptjeningsalder er 67 år. Full alderspensjon utgjør differansen mellom 65 prosent av pensjonsgrunnlaget og antatt alderspensjon fra folketrygden.

Full uførepensjon er lik den alderspensjon medlemmet ville fått ved å stå i stilling til opptjeningsalder.

Full årlig ektefellepensjon utgjør 66 prosent av full alderspensjon fra fylte 67 år.

Full årlig barnpensjon utgjør 40 prosent av full alderspensjon fra fylte 67 år for yngste barn, og 20 prosent for øvrige barn.

NOTE 23: BESTAND, ANTALL MEDLEMMER

	Yara Inernational	Yara Norge	Fripoliser	Sum
Antall aktive medl (ekskl uføre)	1	3	599	603
Antall pensjonister	133	220	205	558
<i>herav uførepensjonister</i>	2	18	35	55
<i>herav alderspensjonister</i>	101	173	131	405
<i>herav fleksible pensjonister</i>	30	29	24	83
<i>herav ektefellepensjonister</i>			15	15
<i>herav barnpensjonister</i>			0	0
Sum	134	223	804	1 161

NOTE 24: AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

	2019	2018
Periodeskatt, skattetrekk, offentlige avgifter	181 048	132 251
Andre forpliktelser	0	0
Sum forpliktelser	181 048	132 251

NOTE 25: ANDRE FORPLIKTELSE

	2019	2018
Leverandørgjeld	7 780	3 466 930
Annen gjeld til sponsor	0	0
Gjeld til megler/forvalter	264 812	320 433
Andre forpliktelser	0	0
Sum forpliktelser	272 592	3 787 363

NOTE 26: SOLVENSMARGINKAPITAL OG SOLVENSMARGINKRAV

	2019	2018
Solvensmarginkrav		
Kollektiv tjenestepensjon	54 825 601	46 063 556
Etterlattepensjon	0	5 225 519
Uførepensjon og premiefritak	451 383	3 229 763
Sum solvensmarginkrav	55 276 984	54 518 838
Ansvarlig kapital		
Innskutt egenkapital	138 000 000	138 000 000
Opptjent egenkapital	152 515 402	122 122 334
Fradrag urealiserte gevinster selskapsportefølje	-43 106 493	-31 322 163
Kjernekapital	247 408 909	228 800 171
Ansvarlig lånekapital som medregnes	13 819 246	30 000 000
Sum netto ansvarlig kapital	261 228 155	258 800 171
	2019	2018
Netto ansvarlig kapital iht solvensmarginregelverket	261 228 155	258 800 171
Tilleggsavsetninger (50 %)	71 042 039	72 128 952
Risikoutjevningfond (50 %)	2 310 987	2 411 546
Solvensmarginkapital	334 581 181	333 340 669
Overskudd solvensmarginkapital	279 304 197	278 821 831
Kapital i prosent av krav	605,3 %	611,4 %

NOTE 27: RISIKOANALYSER

Pensjonskassen utarbeider kvartalsvise/ halvårlige risikoanalyser i samsvar med Finanstilsynets solvenskapitalkrav for livsforsikringselskap og pensjonskasser. Risikoanalysene omfatter alle vesentlige risikotyper og beskriver Pensjonskassens evne til å tåle tap i en løpende driftssituasjon.

Solvenskapitalkravet er beregnet på bakgrunn av Finanstilsynets til en hver tid gjeldende metodikk og risikomodeller.

Mill kr.	31.12.2019	31.12.2018
Samlet solvenskrav markedsrisiko	490	353
Samlet solvenskrav livsforsikringsrisiko	37	32
Samlet solvenskrav helseforsikringsrisiko	0	0
Samlet solvenskrav motpartsrisiko	0	2
Sum solvenskrav før korrelasjonseffekt	528	387
Samlet solvenskrav før operasjonell risiko	501	363
Operasjonell risiko	8	8
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-76	-56
Samlet solvenskrav	433	315
Egenkapital	295	265
Tilleggsavsetninger	142	144
Kursreguleringsfond	236	174
Ansvarlig lånekapital	30	30
Justering for overgang til markedsverdi	-16	-26
merverdi av eiendeler utover bokført verdi	5	8
Buffer for beste estimat for død og uførhet ift. bokførte avsetninger	9	9
Bufferkapital	702	605
Overskudd/underskudd av bufferkapital	269	290
Solvenskapitaldekning	162 %	192 %
Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen	146 %	157 %

Solvenskapitaldekningen viser forholdet mellom ansvarlig kapital og samlet solvenskrav.

NOTE 28: RESULTATANALYSE

	Fripoliser	Premie- betalende	Risiko- produkt	Sum 2019	Sum 2018
Avkastningsresultat i kollektivporteføljen					
Inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen	53 158 971	47 508 330		100 667 301	110 566 180
Tilført rente	-21 201 607	-18 021 722		-39 223 329	-41 754 776
Tilbakeført fra tilleggsavsetninger				0	
Avkastningsresultat	31 957 364	29 486 608	0	61 443 972	68 811 404
Overført til premiefond		294 883		294 883	721 812
Overført til fond for regulering av pensjoner		14 724 277		14 724 277	17 045 172
Overført til erstatningsreserve				0	0
Overført til tilleggsavsetninger				0	0
Overført til premiereser e		22 376 972		22 376 972	34 405 702
Overført til fripoliser	31 751 927			31 751 927	15 937 788
Sum disponering til forsikringsfond	31 751 927	37 396 132	0	69 148 059	68 110 474
Overført til risikoutjevningfond	205 437	187 669		393 106	341 914
Overført til annen opptjent egenkapital		-8 097 193		-8 097 193	359 016
Sum disponering av avkastningsresultat	31 957 364	29 486 608	0	61 443 972	68 811 404
Risikoresultat					
Premiebetalende med sparing	-372 699	-209 024		-581 724	-936 645
Fripoliser				0	0
Risikoplan uførepensjon				0	0
Reassuranseresultat		-12 500		-12 500	-16 200
Risikoresultat	-372 699	-221 524	0	-594 224	-952 845
Overført til premiefond				0	0
Overført til fond for regulering av pensjoner				0	0
Overført til fripoliser				0	-359 016
Overført til risikoutjevningfond	-372 699	-221 524		-594 223	-593 829
Overført til annen opptjent egenkapital				0	0
Sum disponering av risikoresultat	-372 699	-221 524	0	-594 223	-952 845
Administrasjonsresultat					
Administrasjons- og forvaltningspremie				12 730 603	9 450 013
Netto frigjort administrasjonsreserve				1 967 191	1 821 249
Forvaltnings- og forsikringsrelaterte kostnader				-10 217 805	-10 308 411
Administrasjonsresultat				4 479 989	962 851
Teknisk regnskap					
Avkastningsresultat				61 443 972	68 811 404
Risikoresultat				-594 224	-952 845
Administrasjonsresultat				4 479 989	962 851
Overført til fripoliser				-31 751 927	-15 937 788
Overført til andre forsikringsfond				-37 396 132	-52 172 686
Forfalt rentegarantipremie og fortjenesteelementer				3 967 722	4 614 260
Teknisk regnskap				149 400	5 325 193
Endring i opptjent egenkapital					
Resultat av teknisk regnskap				149 400	5 325 193
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen				28 938 474	3 631 703
Kostnader i ikke-teknisk regnskap				-1 396 713	-1 060 196
Skattekostnader				2 500 789	26 588 676
Endring i opptjent egenkapital				30 191 949	34 485 376
Avstemming av endring i opptjent egenkapital					
Opptjent egenkapital 01.01				126 945 426	92 460 050
Opptjent egenkapital 31.12				157 137 376	126 945 426
Endring i opptjent egenkapital				30 191 949	34 485 376

Som en følge av henvendelse fra Finanstilsynet er reservene i 2019 styrket med kr. 4.475.413 som tilsvarer 20% av fjorårets styrking av premiereserven for kollektivporteføljen med midler fra egenkapitalen.

NOTE 29: GJENFORSIKRING - REASSURANSE

Pensjonskassen har inngått avtale om katastrofereassuranse. Reassurandørens kapasitet er 30 mill kr og pensjonskassens egenregning er 1 mill kr. Reassurandør er Lloyds (Aon), med Security Rating "A".

NOTE 30: HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Utviklingen på kapitalmarkedene i mars 2020 som følge av Covid-19 pandemien har ført til en vesentlig reduksjon av pensjonskassens solvenskapitaldekning. Beregninger er foretatt daglig ved store endringer i rentenivå, og i verdien på pensjonskassens investeringer. Så langt har ikke solvenskapitaldekningen beregnet med overgangsperiode falt under et nivå som betegnes som god dekning ifølge pensjonskassens investeringsstrategi. Pensjonskassens styre har allikevel besluttet nødvendige tiltak som settes i verk dersom dette skulle skje.

Det henvises til styrets årsberetning som også omtaler hendelser etter balansedagen.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Per Rosenberg

Styremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-301206

IP: 88.95.xxx.xxx

2020-03-31 14:34:28Z

Jorunn Elisabeth Nordbø Solvi

Styremedlem

Serienummer: 9578-5994-4-1584694

IP: 51.175.xxx.xxx

2020-03-31 14:34:39Z

Toril Svendsen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-279290

IP: 88.88.xxx.xxx

2020-04-01 04:49:45Z

Øystein Solberg

Daglig leder

Serienummer: 9578-5992-4-3115738

IP: 84.212.xxx.xxx

2020-04-01 05:29:06Z

Åsmund Paulsen

Styremedlem

Serienummer: asmund@elementet.no

IP: 81.166.xxx.xxx

2020-04-02 12:57:37Z

Petter Jessen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-1751460

IP: 51.175.xxx.xxx

2020-04-07 07:39:19Z

Lars Røsæg

Styrets leder

Serienummer: 9578-5999-4-1304183

IP: 80.212.xxx.xxx

2020-04-11 17:12:07Z

Penneo Dokumentnøkkel: ZHACE-D7GKP-CISL4-O62TX-00W60-B5HML

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>